

Miért fizettek a társasház-építetők?

Sajnos, nem újság mostanában, ha egy ház átadása késik. Az építési igények jóval meghaladják az építőipar lehetőségeit, s amíg ez a helyzet tart, a kivitelezők uralják a piacot. Röviden így summázhatnánk a Csongrádi sugárút 1-3. társasház építési akciójának végső tanulságát. Ez a nem mindennapi ügy azonban több szempontból is érdeklődésre tarthat számot, mert körülményei között eddig nem ismert (vagy igen?) építői fogást fedezhetünk fel. De lássuk a tényeket.

A társasházépítő közösség egyik megbízottja, dr. Hoffszang József vállalati jogász szerint 1963. november 13-án tették le a Csongrádi sugárút 1-3. számú ház alapkövét. Akkor még nem gondolták, hogy 1970 januárjáig sem lesz beköltözhető. Eddig ugyanis a Szegedi Építőipari Vállalat — a kivitelező — több átadási határidőt mulasztott el, 1968-ban, 1969-ben, a legvégsőt 1969 végén. Az akcióban résztvevő 39 család hiába gyűjtötte hosszú éveken át a pénzt, s hiába remélte, hogy az új évtized kezdetén fölmondhatják drága albérleteiket és saját lakásba költözhetnek. Kétségtelen, hogy a Szegedi Építőipari Vállalat nem tett eleget sem ígéreteinek, sem szerződésben vállalt kötelezettségének. Annak ellenére sem, hogy a lakásakció résztvevői a szokásosnál jóval nagyobb áldozatra is vállalkoztak.

És a dolognak ez az érdekessége. A napokban dr. Hoffszang Józseffel együtt felkerestük Barna Györgyöt, a Szegedi Építőipari Vállalat igazgatóját, hogy erről az „áldozatról” a két fél tájékoztatása alapján megtudjunk valamit. Mint kiderült, a Szegedi Építőipari Vállalat a társasházakció résztvevőit arra kérte, hogy a ház átadása előtt (1969. augusztusának végén, amikor az egyik szerződésben meghatározott átadási határidő már lejárt) a teljesítési állapothoz mérten fizessen mintegy 2 millió 700 ezer forintot. Ahogy Barna György nevezte — részfizetésként. A jövőendő lakástulajdonosok sokáig vitakoztak ezen, de végül is úgy döntöttek —

amint dr. Hoffszang indokolta — „ne húzzunk újjat a vállalattal”, s fizettek. Természetesen szóbeli kérésre ennyit sehol sem fizetnek be, s ezért Barna Györgyvel úgy állapodtak meg, hogy hivatalos levélben kérje a részfizetést. Barna György szeptember 26-án levelet írt az építetők közösgéhez, amelyben többek között azt ígerte, hogy a számla „kiegyenlítése után az épületről munkaerőt a vállalat nem vesz le”.

Ez amolyan ígéretfajta, de mindenestre biztosíték. A társasházakció résztvevői ezért hittek abban, hogy a ház 1969 végére beköltözhető lesz. Mint tudjuk — nem lett.

Barna György: „Sajnos legjobb szándékunk ellenére sem tudtuk befejezni az építkezést az országos cementhiány miatt. S amikor már cementünk volt, elromlott az idő. Most megígérhetem, hogy a társasház 1970 márciusában beköltözhető lesz...”

Az nyilvánvaló, hogy a Csongrádi sugárút 1-3. számú ház sorsa nem az 1969. évi cementhiányon múlt. Kétségtelen, hogy a vállalatnak sok dolga volt és van, de az is biztos, hogy a házát hamarabb át lehetett volna adni, hiszen ilyen építési terminus ma már alig fordul elő hazánkban. Am nemcsak a késés az egyedüli, amit hibáztatunk, hanem az a módszer, amelylyel a vállalat legutóbbi pénzhez jutott. Az tudnillik, hogy a vállalkozási szerződés lényegével ellentétben részletfizetést „eszközölt” ki. Vitathatatlan, hogy az ilyen igyekezet arra jó, hogy a kivitelezőt előbb pénzhez juttassa. Igaz, ha teljesítene, többet kapna, de időközben sem jön rosszul a több mint 2 és fél millió forint. Tény, hogy a Szegedi Építőipari Vállalat nem kért el nem végzett munkáért díjat — de az is igaz, hogy ez a módszer nem méltó követésre. A közös beszélgetésen ezt maga Barna György igazgató is elismerte.

Hát akkor mire jó? Arra, hogy az elhúzó határidők közötti „pénzmentes időszakokat” átvészelje a vállalat.

Matkó István

Karórák

Egy fiatalos és nekem igen kedves nagymama azzal az örömteli közléssel lepelt meg a napokban, hogy pénzestársa tudtán kívül tartalékolta, s az alkalmi beszerzések fedezésére szolgáló nem tudom hány forintjából végre megveheti középső unokájának a karóráját. A közlést természetesen tudomásul vettem, annyit kérdeztem csak meg, milyen értékű órát szándékozik venni. Mikor azt is megtudtam, arra gondoltam nagy hirtelen, jó lenne megnézni valamelyik lexikonban, ki találta fel a karórákat, ki használta először, s mennyit keresett rajta a feltalálója.

De aztán mégis a helyükön maradtak a lexikonok, nem néztem meg semmit az óra címszó alatt, inkább azon kezdtem törni a fejemet, mikor kaptam, vagy vettem én az első karórámat. Arra pontosan emlékszem, hogy az első önálló órámat Mama unokaöccse adta, zsebóra volt, zománcteretű számlappal, rajta volt a készítőjének neve, telephelye és az

órágyár alapítási éve. Volt ahhoz az órához egy maj szemmel éktelenül vastagnak tűnő ezüstlánc is, azt Mama unokaöccse állította az első világháború során szerezte Lembergben.

Minden volt tehát az órához, ami egy magamkorú gyerek tudatában az óra tulajdonosság — csúnya szó, de más híján leírom — ismérveit jelentette. Eppencsak az volt a baja, hogy másnap, vagy harmadnap megállt, s hiába húztam fel, hiába ráztam-ütöttem, az istennek se volt hajlandó megindulni. Mindezt nem mertem megmondani Mamáéknak, mert attól tartottam, hogy akkor a vasárnapi ruhámhoz sem engedik használni, bekerül a szekrénybe, s én szegyenkezhetek a fiúk előtt, akiknek eldicsekedtem, hogy óráim van.

Arról pedig persze abban az időben szó se lehetett, hogy az én nem is tudom milyen márkájú órámat óráshoz vigyék, hiszen Papa katonakorabeli órája is esztendőök óta a szekrényben hevert, szakadt rugóval. Annyit azért nagy titokban magam is megkíséréltem, hogy egy délután szétszedtem nagyjából az órámat, maradt is belőle egy-két apróság,

aminek sehogyan se találtam meg a helyét. Miután ez a művelet sem serkentette az órát járásra, visszacsempéztem a szekrénybe, s attól kezdve álló órát hordtam a zsebemben vasárnapoként. Ha egyik-másik pajtásom kíváncsi volt rá, elővettem, megmutattam, azt mondtam neki, elfelejtettem felhúzni, s kevés tanulmányozgatás után visszatettem a zsebembe.

Karórámat, azt már jóval utóbb, a magam keresetéből vettem. Elég fiatalon jutottam hozzá, derék kis óra volt, sohase felejttem, mennyire igyekeztem mindenütt úgy tartani a kezemet, hogy a barátaim, sőt a járókelők is felfigyeljenek rá, annyira nagy dolog volt az én életemben a karóra.

Most, hogy az imént említett nagymama közléséből tudom, hogy középső unokája ilyen és ilyen márkájú és áru karórákat kap a születésnapjára, ösztönösen figyelem a vele egykorú gyerekek csuklóját az utcán, a játszótéren. Azt hiszem többjüknél van karórája, mint az én gyerekkoromban a felnőt, kereső embereknél volt.

Ormos Gerő

r ö v i d e n

Magyar vállalatok a Milánói Vásáron

— **Megbízólevél-átadás.** Losonczy Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke csütörtökön fogadta Emile Indekeu rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a Belga Királyság új magyarországi nagykövét, aki átadta megbízólevelét. Emile Indekeu nagykövet megbízólevelének átadásakor beszédet mondott, amelyre Losonczy Pál válaszolt.

Új látvány az égbolton

Mostanában derült idő esetén a délnyugati égbolton csaknem szabad szemmel látható üstökös figyelhető meg az esti órákban. A csillaghoz hasonló magot és körülötte a ködszerű foltot február végéig kisebb távcsővel is jól lehet látni. Ezt az üstökös tavaly októberben fedezte fel a déli égbolton három japán amatőr csillagász, Tago, Sato és Kosaka. Jelenleg az üstökös a Halak és a Kos csillagképek határára látható, amint észak-északnyugat felé halad az égbolton.

— **Az érzelmek dinamikája a színpadon** címmel tart előadást Nagy Attila színművész ma, pénteken délután a Tömörkény gimnázium irodalmi és pedagógiai szakkörének ülésén.

Feladat

— **Az első vizsgafeladat az, hogy adjon el nekem egy hajkékét!**

— **„Kimerült” bányák.** A Bakonyban sorra betemetik a már „kimerült” külfejtésű bauxitbányák gödreit. A bányászok, akik korábban főleg erdőterületeket és legelőket vettek igénybe egy-egy bauxittelep körzetében, most a fejtések befejezése után visszahagyják a területeket a mezőgazdaságnak. Elsőnek a darvasi erdőben láttak hozzá a helyreállításához: a külfejtésű bánya gödreit dózerekkel temetik be, a visszarakott meddőrétegre termőföldet szállítanak, s újra fásítják a területet. A következőkben Halimba mellett a már kibányászott fejtőmedencét temetik be, majd fűvesítve visszahagyják a környékbeli juhászoknak.

— **Falunapok tapasztalatai.** Az Üllés körzetébe tartozó fogvasztási szövetkezetek az őszi hónapokban a felszabadulási évforduló ünnepeivel keretében falunapokat szerveztek. A körzethez tartozó öt község tanácsi és pártvezetői a gazdasági és társadalmi szervek küldöttjeivel most Pusztamérgesen beszéltek meg a közös összefogással, egységes koncepció alapján rendezett ünnepségsorozat tanulságait.

— **Karambol.** Közlekedési karambol történt csütörtökön reggel hat órakor Dél-Baranyában, Harkány és Drávaszabolcs között egy vasúti átjárónál. A csupán teherforgalmat bonyolító vasúti pályán a drávaszabolcsi kendergyárat kiszolgáló tolatómozdony elütötte a Dráva-keresztúrról Pécsre közeledő GC 55-74. rendszámú autóbusszt, amely negyven utast szállított. A mozdony a gépkocsit az útátjáró figyelmeztető tábla oszlopának lökte és így szerencsére az autóbussz nem borult fel. A baleset következtében két személy — Kulaj István drávafoki és Papp József borsodás lakos — szenvedett sérülést. Mindkettőjüket a siklósi kórházba szállították, majd a súlyosan sérült Kulaj Istvánt mentőkocsi a Pécsi Orvostudományi Egyetem II. számú sebészeti klinikájára vitte át.

— **Üresen áll az olimpiai falu.** Mexico City-ben üresen áll a város déli határszélén épült olimpiai falu. A Novedades című lap jelentése szerint eddig csupán egy érdeklődő akadt, aki hajlandó lenne ebben a városnegyedben a túlságosan borsos lakbért megfizetni.

— **Építkeznek az elektromos ktsz.** A Szegedi Elektromos Ktsz. a nyáron új szolgáltatásként hűtőgépiavitást is vállal. Ennek érdekében a Tisza Lajos utca 17. szám alatt tatarozzák a régi paprikamalom épületét, ahol berendezik a mintegy húsz főt foglalkoztató javítórezsét és a ktsz lakatosműhelyét.

Csata rendőrök és fegyencek között

Véres csata dúlt a mexikói Puebla államban szökött fegyencek és rendőrök között. Az ötórás tűzharcban 20 fegyenc vesztette életét, a rendőri erők vesztesége hat fő.

Három hónappal ezelőtt 45 rab szökött meg Xicotepac börtönéből. Rendőri jelentések szerint a rabok a Chila hegyvidéken ütöttek

— **Súlyos baleset Csongrádon.** Január 27-én Varga István 32 éves (Kiskundorozsma, Toldi u. 3.), a Szegedi Gépjármű Ktsz. csongrádi ki- rendeltségének szerelője Csongrádon Wartburg személygépkocsijával ittas állapotban összeütközött a szentesi Termál Tsz. vele szemben haladó két pótkocsis vontatójával. A személykocsi két utasa súlyos sérülést szenvedett. A személygépkocsiban 25 ezer, a vontatóban 10 ezer forint értékű kár keletkezett.

Könyvtárban

(X) **Dr. Fleischmann Tamás** klinikai tanárség, belgyógyász február 1-től megkezdte magánrendelését. Rendel: Dugonics u. 26. (Volt Jánosy-féle rendelő), kedd, csütörtök: 8-7 óráig, szombat 3-5 óráig. X

(X) **Elektronikus közreműködésével** 1970. január 31-én (szombat) 17 órától tényszerű és 19 órától bál lesz a Mihályteleki Művészeti Társaság Művelődési Házban. S. 77 565.

(X) **Az idősebb kor reumás problémáit** címmel dr. Domonkos József főorvos tart előadást ma este 6 órakor a Postás Művelődési Házban. S. 77 566.

(X) **A családtervezés** kérdéséről tart ismeretterjesztő előadást dr. Plukovich István egyetemi adjunktus, szülész-nőgyógyász szakorvos február 2-án, hetén este fél hét órai kezdettel a Juhász Gyula Művelődési központban.

Közlemények

(X) **Elektronikus közreműködésével** 1970. január 31-én (szombat) 17 órától tényszerű és 19 órától bál lesz a Mihályteleki Művészeti Társaság Művelődési Házban. S. 77 565.

(X) **Az idősebb kor reumás problémáit** címmel dr. Domonkos József főorvos tart előadást ma este 6 órakor a Postás Művelődési Házban. S. 77 566.

(X) **A családtervezés** kérdéséről tart ismeretterjesztő előadást dr. Plukovich István egyetemi adjunktus, szülész-nőgyógyász szakorvos február 2-án, hetén este fél hét órai kezdettel a Juhász Gyula Művelődési központban.

Gyászközlemények

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, nagymamánk és dédmamánk, öv. JOJART LAJOSNE Bába Rozália, életének 89. évében hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése január 30-án 14 órakor lesz a Gyevl-temető ravatalozójában. A gyászoló család, Oncsa-telep, Vasút u. 27. T. 4913.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, akik szeretett halottunk, öv. KISLAKÁCS GEZÁNE temetésén megjelentek, részvételükkel és virágokkal mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. Köszönetet mondunk továbbá a II. Belklinika és az I. Sebészeti Klinika orvosainak és apótlóinak áldozatos munkájukért. T. 4913 család.

Mély fájdalommal tudatom, hogy szeretett feleségem, VELCSOV MARTONNE Dudás Hona, életének 77. évében hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése január 30-án 15 órakor lesz a belvárosi temető ravatalozójában. A gyászoló férje, József A. sgt. 51. T. 4915.

Feketepiac a Vatikánban

Negyvennyolc órán belül immár a második súlyos botrány fenyegeti a Vatikánt. Szerdán ugyanis olyan hírek terjedtek el, hogy az apró városállam lakói benzinnel folytattak törvénytelen üzelmeket, közvetlenül azután, hogy a vatikáni múzeumok hűtlen pénzügyi kezelésére fény derült.

Fausto Vallaing, a Vatikán sajtófőnöke rezignáltan jegyezte meg:

— Olyan benyomás keletkezik, mintha a Vatikán egyetlen feketepiac lenne.

A szóvivő nem volt hajlandó nyilatkozni a benzinnel folytatott törvénytelen üzelmekről, de megerősítette, hogy a rendőrség vizsgálatot indított a múzeumok hűtlen kezelése ügyében.

Az olasz hírügynökség szerdán közölte, a vatikáni múzeumok több tisztviselő-

jét bocsátották el vagy helyezették át azért, mert törvénytelenül árusítottak múzeumi belépőjegyeket. (MTI)

Könyvek a felszabadító harcokról

A Zrínyi Katonai Kiadó egész sor érdekes új művet jelentet meg a felszabadulás 25. évfordulója alkalmából. Egyik legjelentősebb jubileumi kötet a Hazánk felszabadulása. A több mint félezer oldalas könyvben a felszabadító hadműveletek szervezői és irányítói mondják el a nagy történelmi fordulatot előidéző eseményeket. A budai vár és a debreceni csata a hazánk felszabadításáért folytatott hadműveletek egyik legérdekesebb szakaszáról szól. Az olvasók elé tárja, hogyan

készítette elő Malinovszkij marsall és vezérkara a Magyarországi sorsát eldöntő debreceni hadműveletet. A könyv végigkíséri a hadműveletek megszervezését és vezetését. Az Emlékező tájak címmel megjelenő könyv nyomom követi a felszabadító harcokat vívó szovjet csapatok magyarországi útját és bemutatja a nevezetesebb csaták színhelyét.

Ugyancsak a jubileumi kiadványok sorába tartozik az Új haza, új hadsereg című visszaemlékező gyűjtemény.

PENTEK, 1970. JANUÁR 30.

DELMAGYARORSZÁG 7